

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 69.360/3
van 17 mei 2021

avis 69.360/3
du 17 mai 2021

over

sur

een ontwerp van besluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering 'tot wijziging van het
bijzondere machtenbesluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering nr. 2020/047 van
17 december 2020 betreffende het
verlenen van een
handelshuurlening aan huurders in
het kader van de COVID-19-
gezondheids crisis'

un projet d'arrêté du
Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale 'modifiant
l'arrêté du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale de
pouvoirs spéciaux n° 2020/047 du
17 décembre 2020 concernant
l'octroi aux locataires d'un prêt sur
le loyer commercial dans le cadre
de la crise sanitaire du COVID-19'

Op 7 mei 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve democratie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'tot wijziging van het bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/047 van 17 december 2020 betreffende het verlenen van een handelshuurlening aan huurders in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 11 mei 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 mei 2021.

*

Le 7 mai 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale 'modifiant l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 du 17 décembre 2020 concernant l'octroi aux locataires d'un prêt sur le loyer commercial dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19'.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 11 mai 2021. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Katrien DIDDEN, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 17 mai 2021.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:¹

“La crise sanitaire actuelle a un impact significatif sur l’activité économique de nombreuses entreprises à la fois directement et indirectement par les mesures de sécurité imposées. Les difficultés et lenteurs inhérentes à la reprise de toute activité économique après une situation de crise exigent une augmentation du montant maximal des prêts octroyés dans le cadre de la mesure réformée et un étalement plus large des délais de remboursement. Vu la situation critique dans laquelle se trouvent de nombreux commerces et artisans, la mesure de prêt sur le loyer commercial doit être renforcée de toute urgence.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen aan het bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/047 van 17 december 2020 ‘betreffende het verlenen van een handelshuurlening aan huurders in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis’ (hierna: het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047).

Dit besluit voorziet in een systeem van handelshuurleningen als steunmaatregel in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis, waarbij een lening van maximaal 35.000 euro kan worden toegekend voor alle handelspannen van de huurder. Het systeem is in werking getreden op 15 januari 2021 en de leningen kunnen ten laatste op 31 december 2021 worden toegekend. Om aanspraak te kunnen maken op de lening, sluiten de huurder en de verhuurder een modelovereenkomst waarin onder meer wordt voorzien in de kwijtschelding door de verhuurder van een tot vier maanden huur, inclusief lasten, en waarbij de partijen akkoord gaan dat maximum vier andere maanden huur, inclusief lasten, die de partijen aanduiden, worden gedekt door de handelshuurlening.

¹ De motivering die in de aanhef van het ontwerp wordt weergegeven, stemt niet volledig overeen met de motivering in de adviesaanvraag. De adviesaanvrager wordt eraan herinnerd dat volgens artikel 84, §1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State de motivering voor de spoedeisendheid die in de adviesaanvraag voorkomt, woordelijk moet worden overgenomen in de aanhef.

De ontworpen wijzigingen zijn de volgende:

- de voorwaarde inzake de huurachterstal tot 18 maart 2020 wordt aangepast (artikel 1 van het ontwerp);
- de periode waarop de kwijtschelding van de huur betrekking kan hebben en het tijdstip waarop er geen achterstand mag zijn in de betaling van de huurgelden, zoals vastgelegd in de modelovereenkomst, worden aangepast (artikel 2);
- het maximale bedrag van de lening op de handelshuur wordt verhoogd van 35.000 euro tot 75.000 euro (artikel 3);
- de terugbetalingstermijn van de lening wordt verlengd (artikel 4);
- de uiterste datum van de indiening van de aanvragen wordt verschoven van 30 juni 2021 naar 15 november 2021 (artikel 5).

De artikelen 6 en 7 van het ontwerp voorzien in overgangsmaatregelen voor handelshuurleningen die werden toegekend voor de inwerkingtreding van het te nemen besluit. De wijzigingen inzake de terugbetalingstermijn zoals voorzien in artikel 4 van het ontwerp, kunnen van toepassing zijn op handelshuurleningen die werden toegekend voor de inwerkingtreding van het te nemen besluit, voor zover de huurder daarmee instemt in een addendum bij de leningsovereenkomst (artikel 6). De huurder die reeds een handelshuurlening heeft ontvangen vóór de inwerkingtreding van het te nemen besluit, kan in afwijking van artikel 7, derde lid, van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047, voor eenzelfde handelspand een tweede aanvraag voor een handelshuurlening indienen onder de voorwaarden bepaald in artikel 7 van het ontwerp.

Het te nemen besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 8).

ONTVANKELIJKHEID

4. In de aanhef van het ontwerp wordt verwezen, enerzijds naar artikel 2 van de ordonnantie van 23 november 2020 ‘tot toekenning van bijzondere machten aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering naar aanleiding van de gezondheidscrisis ten gevolge van COVID-19’ en anderzijds naar verscheidene bepalingen van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047.

Aangezien de periode waarin gebruik kon worden gemaakt van de machtiging in artikel 2 van de ordonnantie van 23 november 2020 is verstreken op 25 januari 2021,² kan die bepaling niet meer fungeren als rechtsgrond voor het ontworpen wijzigingsbesluit.

Van de bepalingen van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 waarnaar wordt verwezen in het tweede lid van de aanhef, bevat alleen artikel 18 een delegatie aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Over die bepaling heeft de Raad van State reeds in advies 68.423/3

² Zie artikel 4 van die ordonnantie.

van 11 december 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het voormelde besluit, het volgende uiteengezet:

“In artikel 18 van het ontworpen besluit wordt de regering gemachtigd om, zelfs na het einde van de bijzondere machten, de ontworpen regeling op een aantal punten te wijzigen.³ Na 25 januari 2021 biedt artikel 2 van de ordonnantie van 23 november 2020 evenwel geen rechtsgrond meer voor de besluiten die de regering zou nemen ter uitvoering van die bepaling. Artikel 18 van het ontworpen besluit kan wel rechtsgrond bieden voor die besluiten, maar enkel nadat de ordonnantiegever het te nemen besluit overeenkomstig artikel 3, § 1, van de ordonnantie van 23 november 2020 heeft bekrachtigd.

Indien de regering gebruikt wenst te maken van de in artikel 18 van het ontworpen besluit vervatte machtiging, zal er dus op moeten worden toegezien dat het te nemen besluit zo snel mogelijk na 25 januari 2021 wordt bekrachtigd en dat de regering, zolang dat dit niet is gebeurd, na die datum geen besluiten neemt ter uitvoering van artikel 18 ervan.”

5. Op de vraag of het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 reeds is bekrachtigd, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Nee. Niettemin menen wij over een voldoende basis te beschikken om dit wijzigingsbesluit aan te nemen.

Artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 machtigt de Regering om, zelfs na het einde van de bijzondere machten, een beperkt aantal elementen van het bijzondere machtenbesluit te wijzigen.

Het feit dat de Regering gebruik kan maken van het ingevoegde artikel 18 na het einde van de bijzondere machten is op zichzelf niet problematisch. In het advies nr. 68.231/AG/3 van de Raad van State bij de ordonnantie gaf de Raad in randnummer 5.3. zelf aan dat de maatregelen die op grond van de ordonnantie zouden getroffen worden, uitwerking kunnen hebben na het verstrijken van de bijzondere machten. Niets lijkt er op te wijzen dat de machtiging gegeven in artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 daarvan uitgesloten moet worden.

De machten die door de ordonnantie van 23 november 2020 aan de Regering werden toegekend, worden gekenmerkt als ‘bijzondere machten’ omdat zij de Regering een verordnungsbevoegdheid toekennen, die haar toelaat om bestaande ordonnanties op te heffen of te wijzigen en de Regering daarbij over een ruime discretionaire macht beschikt.

De ‘machten’ die aan de Regering (inderdaad door zichzelf, maar onder voorbehoud van een latere bekrachtiging door het Parlement) worden toegekend in artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 kunnen bezwaarlijk als ‘bijzondere machten’ beschouwd worden, aangezien zij:

- geen essentiële beleidskeuzes betreffen;
- nauwkeurig en exhaustief beschreven worden;
- beperkt zijn tot wijzigingen aan het betrokken bijzondere machtenbesluit;
- geen wijzigingen van bestaande ordonnanties toelaten;

³ Voetnoot 11 van het aangehaalde advies: De precisering dat dit moet gebeuren bij besluit goedgekeurd na overleg in de ministerraad is overbodig, vermits uit artikel 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 reeds voortvloeit dat de regering collegiaal beraadslaagt.

- afhangen van het lot van het bijzondere machtenbesluit, dat al dan niet bekrachtigd zal worden door het Parlement.

In dat opzicht verschilt de machtiging niet wezenlijk van een machtiging die in normale omstandigheden door de ordonnantiegever aan de Regering zou toegekend worden en waarover geen enkele discussie zou bestaan.

De beperkte wijzigingen die de Regering op grond van artikel 18 in het bijzondere machtenbesluit aanbrengt tussen het einde van de bijzondere machten en de bekrachtiging van de beschikking door het Parlement, zullen bij die bekrachtiging door het Parlement worden gecontroleerd. Het Parlement behoudt dus het laatste woord over dit besluit, zonder de Regering een rechtsinstrument te ontnemen dat zij nodig heeft om de crisis doeltreffend te beheren.”

6. De Raad van State kan zich bij deze zienswijze niet aansluiten. Zolang het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 niet is bekrachtigd, is het geen wetskrachtige norm en kan de regering geen beroep doen op artikel 18 ervan als rechtsgrond voor het ontworpen wijzigingsbesluit.

In opmerking 5.3 van advies 68.231/AV/3 van 10 november 2020 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de ordonnantie van 23 november 2020 heeft de algemene vergadering van de Raad van State gealludeerd op de mogelijkheid om aan de uitvoeringsbesluiten van die ordonnantie een langere geldingsduur te geven dan de geldingsduur van de bijzondere machten zelf. Het klopt dat de machtiging aan de regering in artikel 18 niet in de tijd beperkt is en dat die machtiging zelf voldoende nauwkeurig is omschreven dat ze niet neerkomt op nieuwe bijzondere machten, maar opdat de regering van die machtiging gebruik kan maken, is in de eerste plaats vereist dat het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 wordt bekrachtigd, zoals de Raad van State in advies 68.423/3 glashelder heeft uiteengezet.

De conclusie is dan ook dat het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 eerst zal moeten worden bekrachtigd vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

7. Aangezien het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement zich nog moet uitspreken over die bekrachtiging⁴ en daarbij ook nog wijzigingen zou kunnen aanbrengen in het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 die zowel betrekking hebben op de rechtsgrond als op de bepalingen die bij dit ontwerpbesluit worden gewijzigd, kan het onderzoek van dit ontwerpbesluit niet op sluitende wijze gebeuren en is de adviesaanvraag onontvankelijk.

Het ontwerp kan pas op ontvankelijke wijze om advies worden voorgelegd nadat de plenaire vergadering van het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement de bekrachtiging van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 zal hebben aangenomen.

*

⁴ Bij de Raad van State is een adviesaanvraag hangende (69.297/1-3-4) over een voorontwerp van ordonnantie ‘houdende bekrachtiging van de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot uitvoering van de ordonnantie van 23 november 2020 om bijzondere machten toe te kennen aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in het kader van de gezondheids crisis COVID-19’. Artikel 2 van dat voorontwerp voorziet in de bekrachtiging van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit ¹ :

« La crise sanitaire actuelle a un impact significatif sur l'activité économique de nombreuses entreprises à la fois directement et indirectement par les mesures de sécurité imposées. Les difficultés et lenteurs inhérentes à la reprise de toute activité économique après une situation de crise exigent une augmentation du montant maximal des prêts octroyés dans le cadre de la mesure réformée et un étalement plus large des délais de remboursement. Vu la situation critique dans laquelle se trouvent de nombreux commerces et artisans, la mesure de prêt sur le loyer commercial doit être renforcée de toute urgence ».

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, soumis pour avis, a pour objet d'apporter quelques modifications à l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 du 17 décembre 2020 'concernant l'octroi aux locataires d'un prêt sur le loyer commercial dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19' (ci-après : l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047).

Cet arrêté prévoit un système de prêts sur le loyer commercial comme mesure d'aide dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19, qui permet d'octroyer un prêt d'un montant maximal de 35.000 euros pour tous les immeubles de commerce du locataire. Le système est entré en vigueur le 15 janvier 2021 et les prêts peuvent être octroyés le 31 décembre 2021 au plus tard. Pour pouvoir bénéficier du prêt, le locataire et le bailleur concluent un contrat-type qui prévoit notamment la renonciation par le bailleur à un à quatre mois de loyer, charges comprises, les parties acceptant, en outre, que maximum quatre autres mois de loyers, charges comprises, que les parties désignent, soient couverts par le prêt sur le loyer commercial.

¹ La motivation reproduite dans le préambule du projet ne correspond pas tout à fait à celle énoncée dans la demande d'avis. Il est rappelé au demandeur d'avis que selon l'article 84, § 1er, alinéa 2, des lois sur le Conseil d'État, la motivation de l'urgence figurant dans la demande d'avis doit être reproduite textuellement dans le préambule.

Les modifications en projet sont les suivantes :

- la condition relative à l'arriéré de paiement du loyer jusqu'au 18 mars 2020 est adaptée (article 1er du projet) ;
- la période à laquelle la renonciation au loyer peut se rapporter et le moment où il ne peut y avoir d'arriéré de paiement du loyer, tels qu'ils sont fixés dans le contrat-type, sont adaptés (article 2) ;
- le montant maximal du prêt sur le loyer commercial est porté de 35.000 euros à 75.000 euros (article 3) ;
- le délai de remboursement du prêt est prolongé (article 4) ;
- la date limite d'introduction des demandes est reportée du 30 juin 2021 au 15 novembre 2021 (article 5).

Les articles 6 et 7 du projet prévoient des mesures transitoires pour les prêts sur le loyer commercial octroyés avant l'entrée en vigueur de l'arrêté envisagé. Les modifications relatives au délai de remboursement, prévues à l'article 4 du projet, peuvent s'appliquer aux prêts sur le loyer commercial qui ont été octroyés avant l'entrée en vigueur de l'arrêté envisagé, pour autant que le locataire y consente dans un avenant au contrat de prêt (article 6). Par dérogation à l'article 7, alinéa 3, de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de pouvoirs spéciaux n° 2020/047, le locataire qui a déjà reçu un prêt sur le loyer commercial avant l'entrée en vigueur de l'arrêté envisagé peut introduire une deuxième demande de prêt sur le loyer commercial pour un même immeuble de commerce, dans les conditions fixées à l'article 7 du projet.

L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour suivant sa publication au Moniteur belge (article 8).

RECEVABILITÉ

4. Le préambule du projet vise, d'une part, l'article 2 de l'ordonnance du 23 novembre 2020 'visant à octroyer des pouvoirs spéciaux au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19', et, d'autre part, plusieurs dispositions de l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047.

Dès lors que la période durant laquelle il pouvait être fait usage de la délégation prévue à l'article 2 de l'ordonnance du 23 novembre 2020 a expiré le 25 janvier 2021², cette disposition ne peut plus servir de fondement juridique à l'arrêté modificatif en projet.

² Voir l'article 4 de cette ordonnance.

Parmi les dispositions de l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 visées au deuxième alinéa du préambule, seul l'article 18 contient une délégation au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale. À propos de cette disposition, le Conseil d'État, dans son avis 68.423/3 du 11 décembre 2020 donné sur un projet devenu l'arrêté précité, a déjà exposé ce qui suit :

« L'article 18 de l'arrêté en projet habilite le gouvernement à modifier sur un certain nombre de points le régime en projet, même après la fin des pouvoirs spéciaux³. Après le 25 janvier 2021, l'article 2 de l'ordonnance du 23 novembre 2020 ne procurera toutefois plus de fondement juridique aux arrêtés que le gouvernement prendrait en exécution de cette disposition. L'article 18 de l'arrêté en projet pourra cependant procurer un fondement juridique à ces arrêtés, mais seulement après que le législateur régional bruxellois aura confirmé l'arrêté envisagé, conformément à l'article 3, § 1er, de l'ordonnance du 23 novembre 2020.

Si le gouvernement souhaite faire usage de l'habilitation contenue à l'article 18 de l'arrêté en projet, il faudra donc veiller à ce que l'arrêté envisagé soit confirmé dans les plus brefs délais après le 25 janvier 2021 et, tant que cette confirmation n'est pas intervenue, à ce que le gouvernement ne prenne pas d'arrêtés en exécution de son article 18 après cette date ».

5. À la question de savoir si l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 a déjà été confirmé, le délégué a répondu ce qui suit :

« Nee. Niettemin menen wij over een voldoende basis te beschikken om dit wijzigingsbesluit aan te nemen.

Artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 machtigt de Regering om, zelfs na het einde van de bijzondere machten, een beperkt aantal elementen van het bijzondere machtenbesluit te wijzigen.

Het feit dat de Regering gebruik kan maken van het ingevoegde artikel 18 na het einde van de bijzondere machten is op zichzelf niet problematisch. In het advies nr. 68.231/AG/3 van de Raad van State bij de ordonnantie gaf de Raad in randnummer 5.3. zelf aan dat de maatregelen die op grond van de ordonnantie zouden getroffen worden, uitwerking kunnen hebben na het verstrijken van de bijzondere machten. Niets lijkt er op te wijzen dat de machtiging gegeven in artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 daarvan uitgesloten moet worden.

De machten die door de ordonnantie van 23 november 2020 aan de Regering werden toegekend, worden gekenmerkt als 'bijzondere machten' omdat zij de Regering een verordnungsbevoegdheid toekennen, die haar toelaat om bestaande ordonnanties op te heffen of te wijzigen en de Regering daarbij over een ruime discretionaire macht beschikt.

De 'machten' die aan de Regering (inderdaad door zichzelf, maar onder voorbehoud van een latere bekrachtiging door het Parlement) worden toegekend in artikel 18 van het bijzondere machtenbesluit nr. 2020/047 kunnen bezwaarlijk als 'bijzondere machten' beschouwd worden, aangezien zij:

- geen essentiële beleidskeuzes betreffen;

³ Note 11 de l'avis cité : Préciser que cette confirmation doit s'opérer par arrêté approuvé en Conseil des Ministres est superflu, étant donné qu'il résulte déjà de l'article 69 de la loi spéciale du 8 août 1980 que le gouvernement délibère collégialement.

- nauwkeurig en exhaustief beschreven worden;
- beperkt zijn tot wijzigingen aan het betrokken bijzondere machtenbesluit;
- geen wijzigingen van bestaande ordonnanties toelaten;
- afhangen van het lot van het bijzondere machtenbesluit, dat al dan niet bekrachtigd zal worden door het Parlement.

In dat opzicht verschilt de machtiging niet wezenlijk van een machtiging die in normale omstandigheden door de ordonnantiegever aan de Regering zou toegekend worden en waarover geen enkele discussie zou bestaan.

De beperkte wijzigingen die de Regering op grond van artikel 18 in het bijzondere machtenbesluit aanbrengt tussen het einde van de bijzondere machten en de bekrachtiging van de beschikking door het Parlement, zullen bij die bekrachtiging door het Parlement worden gecontroleerd. Het Parlement behoudt dus het laatste woord over dit besluit, zonder de Regering een rechtsinstrument te ontnemen dat zij nodig heeft om de crisis doeltreffend te beheren ».

6. Le Conseil d'État ne peut se rallier à ce point de vue. Tant que l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 n'a pas été confirmé, il ne constitue pas une norme ayant force de loi et le gouvernement ne peut invoquer son article 18 à titre de fondement juridique de l'arrêté modificatif en projet.

Dans l'observation 5.3 de l'avis 68.231/AG/3 du 10 novembre 2020 donné sur un avant-projet devenu l'ordonnance du 23 novembre 2020, l'assemblée générale du Conseil d'État a fait allusion à la possibilité de prévoir pour les arrêtés d'exécution de cette ordonnance une durée de validité plus longue que celle des pouvoirs spéciaux proprement dits. Il est exact que l'habilitation que l'article 18 confère au Gouvernement n'est pas limitée dans le temps et que cette habilitation elle-même est définie de manière suffisamment précise pour ne pas l'assimiler à de nouveaux pouvoirs spéciaux, mais pour que le gouvernement puisse recourir à cette habilitation, il est requis en premier lieu que l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 soit confirmé, ainsi que le Conseil d'État l'a exposé très clairement dans l'avis 68.423/3.

En conclusion, l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047 devra d'abord être confirmé avant que le projet puisse aboutir.

7. Dès lors que le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale doit encore se prononcer sur cette confirmation⁴ et pourrait encore à cet égard apporter des modifications à l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047, qui concernent tant le fondement juridique que les dispositions que le projet d'arrêté à l'examen modifie, ledit projet d'arrêté ne peut être examiné de manière concluante et la demande d'avis est irrecevable.

⁴ Le Conseil d'État a été saisi d'une demande d'avis (69.297/1-3-4) sur un avant-projet d'ordonnance 'portant confirmation des arrêtés du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale pris en exécution de l'ordonnance du 23 novembre 2020 visant à octroyer des pouvoirs spéciaux au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19'. L'article 2 de cet avant-projet prévoit la confirmation de l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047.

Le projet ne pourra être soumis pour avis de manière recevable qu'après la confirmation en séance plénière du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale de l'arrêté de pouvoirs spéciaux n° 2020/047.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH